

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

OBOWIĄZUJĄCE
W
SZKOLE TAŃCA „RONDO”

wersja zupełna

Spis treści

PREAMBUŁA	5
PRZEPISY OGÓLNE.....	6
§ 1.....	6
§ 2.....	6
§ 3.....	7
Standard I: POLITYKA.....	8
Rozdział 1 ZAKRES KOMPETENCJI.....	8
§ 4 Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrożających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.....	8
§ 5 Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego .	8
Rozdział 2 ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI.....	8
§ 6.....	8
Rozdział 3 INFORMOWANIE I UDOSTĘPNIANIE STANDARDÓW.....	9
§ 7 Udostępnianie Standardów	9
§ 8 Informowanie rodziców	9
§ 9 Informowanie dzieci o Standardach.....	10
Rozdział 4 DOKUMENTOWANIE INCYDENTÓW	10
§ 10 Karta interwencji	10
§ 11 Księga zdarzeń.....	10
Rozdział 5 WAŻNE INFORMACJE O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO.....	11
§ 12 Informacje ogólne	11
§ 13 Przemoc psychiczna.....	12
§ 14 Przemoc fizyczna.....	12
§ 15 Zaniedbywanie	12
§ 16 Przesłpstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego.....	13
Rozdział 6 ROZPOZNAWANIE CZYNNIKÓW RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA.....	13
§ 17 Obserwacja dziecka.....	13
§ 18 Czynniki świadczące o wykorzystywaniu seksualnym dziecka.....	14
§ 19 Przemoc fizyczna.....	15
§ 20 Przemoc psychiczna.....	15
§ 21 Zaniedbywanie	16
§ 22 Niepokojące zachowania rodziców	16
Rozdział 7 WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIEMI Z OKREŚLENIEM ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH.....	17
§ 23 Zasady ogólne.....	17
§ 24 Bezpieczne relacje między dziećmi	17
§ 25 Zachowania niedozwolone	17

Standard II: PERSONEL.....	19
Rozdział 1 ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW.....	19
§ 26.....	19
Rozdział 2 ZASADY OGÓLNE.....	21
§ 27.....	21
Rozdział 3 SZKOLENIA.....	22
§ 28.....	22
Rozdział 4 ZASADY RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKIEM....	22
§ 29 Ogólne zasady.....	22
§ 30 Zachowania niedozwolone.....	23
§ 31 Kontakt fizyczny.....	23
§ 32 Komunikacja w sieci.....	24
§ 33 Kontakt poza godzinami pracy.....	24
Standard III: PROCEDURY.....	25
Rozdział 1 ZASADY REAGOWANIA NA PRZYPADKI PODEJRZENIA LUB STWIERDZENIA FAKTU KRZYWDZENIA DZIECKA.....	25
§ 34 Zadania pracowników.....	25
§ 35 Przyjmowanie zgłoszeń o krzywdzeniu.....	25
§ 36 Zasady rozmowy z dzieckiem informującym o krzywdzeniu.....	26
Rozdział 2 ZASADY PODEJMOWANIA INTERWENCJI, W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO.....	27
§ 37 Wstępne procedury postępowania.....	27
§ 38 Zasady postępowania.....	28
Rozdział 3 ZASADY SKŁADANIA ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO.....	28
§ 39.....	28
Rozdział 4 ZASADY ZAWIADAMIANIA SĄDU OPIEKUŃCZEGO.....	29
§ 40.....	29
Rozdział 5 ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA.....	30
§ 41.....	30
Rozdział 6 POSTĘPOWANIE WOBEC PRZEJAWÓW AGRESJI.....	30
§ 42 Założenia ogólne.....	30
§ 43 Założenia systemu reagowania na agresję dziecka.....	31
§ 44 Podejmowanie interwencji.....	31
§ 45 Działania po uspokojeniu agresywnego dziecka.....	32
Rozdział 7 ZASADY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE.....	33
§ 46.....	33
Rozdział 8 ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA.....	33
§ 47.....	33

Rozdział 9 ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA.....	34
§ 48.....	34
Standard IV: MONITORING.....	35
§ 49 Zasady monitorowania przestrzegania Standardów.....	35
§ 50 Zasady przeglądu Standardów.....	35
§ 51 Zasady aktualizacji Standardów.....	36
WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW DO STANDARDÓW.....	36

PREAMBUŁA

Standardy Ochrony Małoletnich uznajemy za konieczny element właściwego funkcjonowania Szkoły Tańca „RONDO”, w której troszczymy się o dobro dzieci. Zwiększona świadomość zagrożeń, na jakie narażone są dzieci uczestniczące w zajęciach tanecznych pozwala efektywniej im zapobiegać i w konsekwencji skuteczniej tworzyć środowisko wolne od czynników, które mogą doprowadzić do krzywdzenia dzieci lub naruszania ich praw.

Standardy dają trenerom i innym osobom biorącym udział w prowadzących zajęciach z dziećmi jasność w zakresie zachowań niedozwolonych względem dzieci, ale też w sposób przejrzysty informują o oczekiwanej reakcji w przypadku obaw o bezpieczeństwo dzieci.

Wprowadzenie Standardów w Szkole Tańca „RONDO” daje jednoznaczny komunikat na zewnątrz, że angażujemy się w ochronę dzieci przed krzywdzeniem i dbamy by dobrze się czuły w środowisku, w którym przebywają bez opieki rodziców.

PRZEPISY OGÓLNE

§ 1

Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane na podstawie obowiązujących przepisów prawa:

- 1) Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 Nr 120 poz. 526 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1304, 1606);
- 3) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1138 z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1375 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1359 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606);
- 8) ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535);
- 9) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

§ 2

Przez użyte w „Standardach Ochrony Małoletnich” określenia należy rozumieć:

- 1) **Szkoła** – Szkoła Tańca „RONDO” z siedzibą w Rybniku (44-200) przy ul. Wysokiej 15;
- 2) **Właściciel** – Wojciech Wolinowski prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Szkoła Tańca RONDO Wojciech Wolinowski;
- 3) **pracownik** – każdy instruktor i opiekun dzieci zatrudniony w Szkole, bez względu na podstawę współpracy ze Szkołą (umowa o pracę, umowa zlecenie, umowa o dzieło, wolontariat, itp.);
- 4) **małoletni, dziecko** – nieletni (dzieci i młodzież do 18 r.ż.) biorący udział w organizowanych przez Szkołę lekcjach i kursach tańca oraz obozach, półkoloniach i innych zajęciach;
- 5) **rodzice** – rodzice, w tym również opiekunowie prawni dzieci uczestniczących w zajęciach i wyjazdach organizowanych przez Szkołę;

- 6) **krzywdzenie** – każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój;
- 7) **Standardy** – niniejszy dokument: Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Tańca „RONDO”.

§ 3

1. Celem Standardów jest:
 - 1) określenie jasnych zasad dla zapewnienia bezpieczeństwa małoletnich;
 - 2) uwrażliwienie pracowników na działania mające zapewniać ochronę przed krzywdzeniem dzieci;
 - 3) wprowadzenie procedur, które pozwalają zapobiegać krzywdzeniu dzieci, zanim dojdzie do eskalacji przemocy wobec nich – niezależnie od źródła i typu tej przemocy;
 - 4) określenie zasad pozwalających odpowiednio wcześnie zareagować w przypadku obaw o dobro dziecka;
 - 5) zapewnienie dzieciom sprzyjających warunków uczestnictwa w zajęciach tanecznych – w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa;
 - 6) rozwijanie kultury pracy opartej na prawach dziecka i ciągłym uczeniu się.
2. Właściciel pełniący również funkcję trenera i opiekuna pracującego z dziećmi zobowiązuje się do przestrzegania zasad i procedur obowiązujących pracowników, które zostały określone w Standardach.
3. W sprawach nieuregulowanych w Standardach zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Standard I: **POLITYKA**

Rozdział 1 **ZAKRES KOMPETENCJI**

§ 4

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. O zdarzeniach zagrażających dziecku zgłoszenia od rodziców, dzieci i innych osób, które mają wiedzę o krzywdzeniu dziecka przyjmują pracownicy.
2. Pracownik zgłasza zdarzenia zagrażające dziecku Właścicielowi.
3. Wsparcia pokrzywdzonemu dziecku w pierwszej kolejności udziela pracownik, który uzyskał informacje o krzywdzeniu lub był świadkiem krzywdzenia dziecka.

§ 5

Osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadamianie sądu opiekuńczego

1. Właściciel odpowiedzialny jest za:
 - 1) składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego;
 - 2) zawiadamianie sądu opiekuńczego.
2. Właściciel może upoważnić inną osobę do składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i/lub zawiadamiania sądu opiekuńczego.

Rozdział 2 **ZASADY PRZYGOTOWANIA PERSONELU DO STOSOWANIA STANDARDÓW ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI**

§ 6

1. Rozpoczynając pracę z dziećmi pracownik przechodzi szkolenie w zakresie ochrony dzieci, które obejmuje w szczególności zapoznanie go z obowiązującymi Standardami.

2. Właściciel:
 - 1) udostępnia pracownikom treść Standardów do zapoznania;
 - 2) zapewnia pracownikom stały dostęp do treści Standardów;
 - 3) w razie potrzeby wyjaśnia pracownikom zapisy Standardów.
3. Pracownicy:
 - 1) zapoznają się ze Standardami;
 - 2) fakt zapoznania się ze Standardami potwierdzają własnoręcznym podpisem złożonym na stosownym oświadczeniu.
4. Wzór oświadczenia o zapoznaniu się pracownika ze Standardami, stanowi **załącznik nr 1** do Standardów.
5. Oświadczenie, o którym mowa wyżej odbierane jest od pracowników przez Właściciela.
6. Właściciel udostępnienia pracownikom aktualną listę lokalnych placówek, które zajmują się ochroną dzieci oraz zapewniają pomoc w nagłych wypadkach (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodek pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia).
7. Lista, o której mowa wyżej stanowi **załącznik nr 2** do Standardów.

Rozdział 3

INFORMOWANIE I UDOSTĘPNIANIE STANDARDÓW

§ 7

Udostępnianie Standardów

Treść Standardów zostaje udostępniona na stronie internetowej prowadzonej przez Szkołę: szkolatancarondo.pl.

§ 8

Informowanie rodziców

1. Po wejściu w życie Standardów przekazuje się rodzicom informacje o możliwości zapoznania się z treścią Standardów poprzez:
 - 1) powiadomienie rodziców przyprowadzających dziecko na zajęcia w Szkole;
 - 2) wywieszenie informacji na tablicy ogłoszeń.
2. Rodzice mają stały dostęp do Standardów – zostali poinformowani o miejscach, w których treść Standardów została im udostępniona.
3. Na życzenie rodziców Standardy są im udostępniane w formie papierowej.
4. Obowiązkiem rodziców jest zaznajomienie się ze Standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

§ 9

Informowanie dzieci o Standardach

1. Właściciel zobowiązuje się do zapewnienia dzieciom dostępu do treści Standardów w wersji skróconej (w formie zrozumiałej dla dzieci).
2. Treść Standardów w wersji skróconej (w formie zrozumiałej dla dzieci) dostępna jest dla nich na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej prowadzonej przez Szkołę: szkolatancarondo.pl.
3. Pracownicy zachęcają dzieci do zapoznania się ze Standardami oraz przedstawiają im ważne informacje o ich prawach i możliwości otrzymania pomocy w przypadku krzywdzenia. Informacje przekazywane są w taki sposób, aby dzieci mogły je zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.
4. Dzieci są informowane do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.

Rozdział 4

DOKUMENTOWANIE INCYDENTÓW

§ 10

Karta interwencji

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia dziecka należy uzupełnić Kartę interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 3** do Standardów.
2. Druki Karty interwencji dostępne są dla pracowników w biurze.
3. I część Karty interwencji uzupełnia pracownik, który uzyskał informacje o krzywdzeniu lub była ich świadkiem.
4. Pracownicy wypełniający Kartę interwencji ponoszą odpowiedzialność za odpowiednie jej przechowywanie, by nie została naruszona poufność informacji zawartych w dokumencie.

§ 11

Księga zdarzeń

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego pracownicy posiadają wiedzę, zostaje odnotowany w Księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, której wzór stanowi **załącznik nr 5** do Standardów.
2. Księga zdarzeń prowadzona jest przez Właściciela.

3. Informacje zawarte w Księdze zdarzeń są informacjami poufnymi dlatego Właściciel dba o odpowiednie zabezpieczenie Księgi przed dostępem do jej treści osób nieupoważnionych.
4. Dokumentacja związana z krzywdzeniem dziecka przechowywana jest w sposób uniemożliwiający dostęp do informacji osobom nieuprawnionym.

Rozdział 5

WAŻNE INFORMACJE O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

§ 12

Informacje ogólne

1. Krzywdzenie dziecka to każde zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny dziecka (wg. WHO).
2. Zgodnie z przepisami prawa krajowego przemoc w rodzinie należy rozumieć jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:
 - a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
 - b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
 - c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
 - d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
 - e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.”
3. Wyróżnia się 4 formy krzywdzenia dziecka:
 - 1) przemoc psychiczna;
 - 2) przemoc fizyczna;
 - 3) zaniedbywanie;
 - 4) wykorzystywanie seksualne.
4. Obowiązkiem osoby, która dowiaduje się, że dziecko jest krzywdzone jest interweniowanie w celu zatrzymania krzywdzenia.

§ 13

Przemoc psychiczna

1. Przemoc psychiczna to chroniczna, нефизyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą dorosłą obejmująca zarówno działania jak i zaniechania, w tym:
 - 1) niedostępność emocjonalna;
 - 2) zaniedbywanie emocjonalne;
 - 3) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu;
 - 4) nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem;
 - 5) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem.
2. Krzywdzenie psychiczne to np. upokarzanie, odrzucanie, izolowanie, ignorowanie, wyszydzanie, krytykowanie, terroryzowanie, zmuszanie do wysiłku przekraczającego możliwości dziecka, zastraszanie, grożenie małoletniemu.

§ 14

Przemoc fizyczna

1. Przemoc fizyczna, to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.
2. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko lub ze strony osoby, której dziecko ufa bądź która ma nad nim władzę.
3. Przemoc może mieć charakter jednorazowy lub powtarzalny.
4. Z przemocą fizyczną mamy do czynienia przy nieprzypadkowym zranieniem polegającym na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącym, użyciu broni, ostrych narzędzi, itp.

§ 15

Zaniedbywanie

1. Zaniedbywanie to forma krzywdzenia polegająca na chronicznym lub incydentalnym niezaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju.
2. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

§ 16

Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego

1. Wykorzystywanie seksualne to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
2. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
3. Wśród przestępstw przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego wyróżnić można przestępstwa wskazane w ustawie Kodeks karny w następujących regulacjach:
 - Art. 197. [Zgwałcenie i wymuszenie czynności seksualnej]
 - Art. 198. [Seksualne wykorzystanie niepoczytalności lub bezradności]
 - Art. 199. [Seksualne wykorzystanie stosunku zależności lub krytycznego położenia]
 - Art. 200. [Seksualne wykorzystanie małoletniego]
 - Art. 200a. [Elektroniczna korupcja seksualna małoletniego]
 - Art. 200b. [Propagowanie pedofilii]
 - Art. 202. [Publiczne prezentowanie treści pornograficznych]
 - Art. 203. [Zmuszenie do uprawiania prostytucji]
 - Art. 204. § 3. [Stręczycielstwo, sutenerstwo i kuplerstwo]

Rozdział 6

ROZPOZNAWANIE CZYNNIKÓW RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECKA

§ 17

Obserwacja dziecka

1. Pracownicy zobowiązani są do wnikliwej obserwacji dziecka i zwracania szczególnej uwagi na występowanie w zachowaniu dziecka wszelkich sygnałów świadczących o krzywdzeniu.
2. Przy pracy z dzieckiem niewerbalnym konieczny jest wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka.

§ 18

Czynniki świadczące o wykorzystywaniu seksualnym dziecka

1. Do ogólnych czynników mogących świadczyć o wykorzystaniu seksualnym dziecka, które mogą zauważyć pracownicy należą następujące zachowania:
 - 1) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka;
 - 2) pojawia się nagła, nieuzasadniona niechęć dziecka do udziału w zajęciach;
 - 3) podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące zauważonych obrażeń ciała wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne, itp., dziecko często je zmienia;
 - 4) dziecko nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
 - 5) dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
 - 6) dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
 - 7) dziecko boi się powrotu do domu;
 - 8) dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
 - 9) dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości, itp.;
 - 10) dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach, czy też na widok określonych osób.
2. Do objawów somatycznych mogących świadczyć o wykorzystywaniu seksualnym dziecka należą:
 - 1) urazy ciała związane ze stosowaną przemocą fizyczną lub obrażenia ciała, których pochodzenie trudno jest wyjaśnić (np.: siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości, itp.);
 - 2) niezrozumiałe pojawienie się dolegliwości takich jak: ból brzucha, ból głowy;
 - 3) nietypowe trudności związane z siedzeniem lub chodzeniem;
 - 4) wymioty, nudności;
 - 5) spadek apetytu;
 - 6) nietrzymanie kału i moczu;
 - 7) infekcje jamy ustnej;
 - 8) ból przy oddawaniu moczu czy kału, np. krwawe stolce, krwawienie z narządów rodnych;
 - 9) ciąża.
3. Do objawów poznawczych, emocjonalnych, behawioralnych, które mogą świadczyć o wykorzystywaniu seksualnym dziecka należą:
 - 1) zbyt duża erotyzacja dziecka, np.: znajomość zachowań seksualnych charakterystycznych dla osób dorosłych, erotyczne rysunki lub zabawy dziecka;
 - 2) prowokacyjne zachowania seksualne zarówno w stosunku do dorosłych, jak i rówieśników;

- 3) zachowania masturbacyjne;
- 4) zaburzenia przyjmowania pokarmu;
- 5) izolowanie się, zamykanie się w sobie;
- 6) lęki, strach, fobie, nerwice, depresje, przygnębienie, smutek;
- 7) lęki związane z daną płcią, np. wobec rodzica danej płci;
- 8) zachowania agresywne i/lub autodestrukcyjne (próby samobójcze, samobójstwa);
- 9) nadpobudliwość ruchowa;
- 10) poczucie winy, krzywdy.

§ 19

Przemoc fizyczna

1. Do zauważalnych symptomów przemocy fizycznej należą:
 - 1) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka;
 - 2) okrągłe punktowe poparzenia;
 - 3) opuchlizna, złamania, zwichnięcia;
 - 4) skarpetkowe odparzenia;
 - 5) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka, np. okularowe, w okolicy oczu.
2. Pośrednio obserwowane zachowania dziecka:
 - 1) lęk przed rozebraniem się;
 - 2) lęk przed dotykiem drugiej osoby;
 - 3) strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy, kiedy jest ciepło);
 - 4) noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca;
 - 5) nadmierna apatia lub agresja.

§ 20

Przemoc psychiczna

O przemocy psychicznej mogą świadczyć w szczególności:

- 1) zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego);
- 2) bóle jelitowo-żołądkowe;
- 3) bóle i zawroty głowy;
- 4) moczenie i zanieczyszczanie się;
- 5) bóle mięśni;
- 6) nadmierna potliwość;
- 7) brak poczucia pewności siebie, wycofanie;
- 8) depresja, fobie, lęki;
- 9) zachowanie destrukcyjne, np. samookaleczanie, sięganie po alkohol czy inne używki;

- 10) kłopoty z kontrolą emocji;
- 11) poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych;
- 12) problemy ze skupieniem;
- 13) zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

§ 21

Zaniedbywanie

Objawami zaniedbania dziecka są:

- 1) częste nieuzasadnione nieobecności na zajęciach;
- 2) ubiór nieadekwatny do pory roku;
- 3) niedożywienie;
- 4) zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, niezazywanie niezbędnych leków, brak realizacji koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny);
- 5) niedbanie o higienę snu i odpoczynku;
- 6) apatia, bierność.

§ 22

Niepokojące zachowania rodziców

1. Do niepokojących zachowań rodziców można zaliczyć fakt, że rodzic:
 - 1) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień, np. przyczyn obrażeń dziecka;
 - 2) odmawia kontaktu lub nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
 - 3) mówi o dziecku w negatywny sposób, obwinia je, poniża, strofuje (np.: używając określeń takich jak „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
 - 4) poddaje dziecko surowej dyscyplinie;
 - 5) jest nadopiekuńczy;
 - 6) jest przesadnie pobłażliwy;
 - 7) odrzuca dziecko – nie interesuje się jego losem i problemami;
 - 8) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko;
 - 9) jest apatyczny, pogrążony w depresji;
 - 10) zachowuje się agresywnie;
 - 11) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością, np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
 - 12) wypowiada się niespójnie;
 - 13) nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka;

- 14) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
 - 15) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.
2. Jeżeli z objawami u dziecka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że dziecko jest krzywdzone jest szczególnie uzasadnione.

Rozdział 7

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI Z OKREŚLENIEM ZACHOWAŃ NIEDOZWOLONYCH

§ 23

Zasady ogólne

1. Małoletni traktują się nawzajem z szacunkiem oraz uwzględniają we wzajemnych kontaktach swoją godność i potrzeby.
2. Kontaktując się z drugą osobą należy pamiętać, aby:
 - 1) udzielać odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji;
 - 2) nie zawstydzać, nie upokarzać, nie lekceważyć i nie obrażać drugiej osoby;
 - 3) nie podnosić głosu bez potrzeby.

§ 24

Bezpieczne relacje między dziećmi

1. Bezpieczne relacje między dziećmi, to przede wszystkim te oparte na zaufaniu i zrozumieniu oraz szanowaniu swoich granic i odmienności.
2. Prawidłowe relacje między rówieśnikami, to takie, kiedy uczestnicy relacji przejawiają zachowania zgodne z normami funkcjonowania społecznego, w tym przestrzegają prawa i regulacji wewnętrznych oraz słuchają poleceń opiekunów.
3. Dzieci powinny angażować się w pomoc koleżeńską i wspierać osoby słabsze.
4. Szkoła promuje się zasady równości, szacunku i tolerancji.

§ 25

Zachowania niedozwolone

Do niedozwolonych zachowań dzieci należą w szczególności:

- 1) stosowanie przemocy fizycznej wobec innych (szarpanie, bicie, popychanie, itp.);

- 2) stosowanie przemocy słownej (wyzywanie dzieci, nauczycieli czy innych pracowników; wyśmiewanie ich z powodu zachowania, wyglądu, preferencji, sytuacji osobistych, itp.);
- 3) dyskryminowanie innych ze względu na jakąkolwiek odmienność;
- 4) używanie wulgarnych słów lub gestów;
- 5) stosowanie wymuszeń (nakłanianie do określonego zachowania, do oddania jakiegoś przedmiotu lub pieniędzy, zastraszanie, stosowanie gróźb);
- 6) robienie żartów o tematyce erotycznej;
- 7) przekraczanie granic intymnych innej osoby (dotykanie mimo sprzeciwu, obmacywanie, nakłanianie do obcowania płciowego, itp.);
- 8) korzystanie podczas zajęć organizowanych przez Szkołę z materiałów z treściami nawołującymi do przemocy czy dyskryminacji, a także o tematyce erotycznej (w tym gazety, ulotki i inne publikacje);
- 9) przywłaszczanie czyjegoś mienia lub pieniędzy, dokonywanie kradzieży;
- 10) spożywanie alkoholu lub substancji działających podobnie jak alkohol, palenie tytoniu, e-papierosów, itp.;
- 11) częstowanie innych alkoholem, substancjami działającymi podobnie jak alkohol, wyrobami tytoniowymi lub e-papierosami i innymi substancjami uznanymi za szkodliwe dla zdrowia i niedozwolonymi dla osób niepełnoletnich;
- 12) upublicznianie w Internecie utrwalonego wizerunku lub głosu innych dzieci bez ich wiedzy lub pozwolenia;
- 13) stosowanie przemocy w Internecie.

Standard II: **PERSONEL**

Rozdział 1 **ZASADY BEZPIECZNEJ REKRUTACJI PRACOWNIKÓW**

§ 26

1. Właściciel stosuje politykę osobową, która polega na tym, że nabór pracowników prowadzi się z uwzględnieniem kompetencji merytorycznych oraz kwalifikacji moralnych kandydatów. Zwraca się uwagę na takie cechy kandydata jak: uczciwość, odpowiedzialność oraz przewidywalność zachowań.
2. Rekrutacja pracowników powinna odbywać się według zasad, które obejmują m.in. ocenę przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi oraz sprawdzenie ich referencji – w miarę możliwości.
3. Przed nawiązaniem z kandydatem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem dzieci lub z opieki nad nimi, uzyskuje się informacje, czy dane kandydata są zamieszczone w:
 - 1) rejestrze z dostępem ograniczonym – za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości (po założeniu konta w systemie teleinformatycznym podlega ono aktywacji dokonywanej przez biuro informacji, informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego drukuje się)
lub
 - 2) rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr – rejestr ogólnodostępny (nie wymaga zakładania konta, drukuje się stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze).
4. Właściciel zobowiązany jest sprawdzić kandydata do pracy w obu rejestrach, o których mowa wyżej.
5. Od kandydata dopuszczanego do pracy z dziećmi pobiera się również:
 - 1) zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego – w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;

- 2) oświadczenie o niekaralności wg wzoru, który stanowi **załącznik nr 5** do Standardów.
6. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
 7. Dokumenty potwierdzające niefigurowanie w Rejestrach, o których mowa wyżej składane są do akt osobowych pracownika (części A – dokumenty związane z nawiązaniem stosunku pracy).
 8. Od kandydata pobiera się też oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał on w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
 9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
 10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej kandydat składa oświadczenie o następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.
 11. Przed dopuszczeniem pracownika do pracy osoba ta:
 - 1) zostaje zapoznana z zapisami Standardów;
 - 2) podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się i zastosowaniu postanowień Standardów (zał. 2).
 12. Za przygotowanie pracowników do stosowania Standardów odpowiada Właściciel.

Rozdział 2 ZASADY OGÓLNE

§ 27

1. W pracy z dziećmi pracownicy kierują się interesem dziecka i działają dla jego dobra. Pracownicy są świadomi i czujni na krzywdę dziecka oraz dbają o przestrzeń do wzajemnej komunikacji o emocjach, problemach i potrzebach.
2. Dziecko ma prawo uzyskać pomoc od pracownika.
3. Pracownik zobowiązany jest do udzielenia pomocy pokrzywdzonemu dziecku.
4. Pracownicy stale monitorują sytuację i dobrostan dziecka.
5. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas zajęć, są uważni na sytuacji związane z zagrożeniem zdrowia i życia, sprawdzają samopoczucie dziecka.
6. Przy realizacji podejmowanych przez siebie czynności pracownicy zobowiązani są przestrzegać poniższych zasad:
 - 1) Działam dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie;
 - 2) Traktuję dziecko z szacunkiem oraz uwzględniam jego godność i potrzeby;
 - 3) Działam w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji;
 - 4) Utrzymuję profesjonalną relację z dziećmi, każdorazowo rozważam, czy moja reakcja, komunikat lub działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe;
 - 5) Działam w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji mojego zachowania.
7. Pracownicy, w miarę możliwości, podejmują też działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw, w tym:
 - 1) wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych;
 - 2) niwelowanie zachowań agresywnych;
 - 3) promowanie zasad życzliwych, opartych na szacunku i interakcjach.
8. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym osobom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 3

SZKOLENIA

§ 28

1. W celu zwiększania świadomości pracowników w zakresie tematów objętych Standardami Właściciel może organizować dla pracowników szkolenia.
2. Zakres szkoleń ustalany jest zgodnie z potrzebami, o których pracownicy mogą się wypowiedzieć poprzez wypełnienie na zlecenie Właściciela ankiety potrzeb szkoleniowych, której wzór stanowi załącznik nr 6 do Standardów.

Rozdział 4

ZASADY RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIM A PRACOWNIKIEM

§ 29

Ogólne zasady

1. W codziennych kontaktach pracowników z dziećmi należy przestrzegać zasad:
 - 1) Z dzieckiem komunikuję się wyłącznie w sprawach związanych z pełnioną przeze mnie funkcją zawodową;
 - 2) Nie ponoszę głosu na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych dzieci;
 - 3) Udzielam odpowiedzi adekwatnych do wieku małego, jego możliwości zrozumienia komunikatów i danej sytuacji;
 - 4) Nie zawstydzam, nie upokarzam, nie obrażam dziecka;
 - 5) Nie lekceważę dziecka, nie neguję jego uczuć i odczuć;
 - 6) Uwzględniam indywidualne potrzeby dziecka;
 - 7) Zwracam się do dziecka językiem zrozumiałym i empatycznym;
 - 8) Nie wyrażam krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań, zwracam uwagę na konteksty sytuacyjne;
 - 9) W żaden sposób nie dyskryminuję dziecka;
 - 10) Nie rozmawiam z innymi pracownikami o małych przy innych dzieciach;
 - 11) Nie wykorzystuję przewagi fizycznej wobec dziecka (nie biję, nie szarpie, nie stosuję siły fizycznej).
2. Pracownik zaprasza dziecko do życzliwego kontaktu opierającego się na obustronnym poszanowaniu granic osobistych, budując profesjonalną relację zgodną z obyczajowością (wykazanie różnic w zachowaniach opiekuńczych rodzica i niespokrewnionej osoby dorosłej realizującej swoje obowiązki służbowe).

3. Pracownik, który ma świadomość, iż dziecko doznało jakiejś krzywdy zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z dzieckiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

§ 30

Zachowania niedozwolone

1. Niedopuszczalne jest podejmowanie przez pracowników w jakiegokolwiek formie czynności niedozwolonych, do których należą w szczególności:
 - 1) używanie wulgarnych słów, gestów;
 - 2) cielesne działania przemocowe (szarpanie, bicie, popychanie, itp.);
 - 3) słowne działania przemocowe (wyzywanie, itp.), zmuszanie, negowanie uczuć;
 - 4) wyśmiewanie się z dziecka (z wyglądu, zachowania, umiejętności lub ich braku, preferencji, sytuacji osobistych, itp.);
 - 5) angażowanie się w zabawy typu: łaskotanie, udawane walki, brutalne zabawy fizyczne, itp.;
 - 6) robienie żartów, czynienie uwag, które stanowią lub mogą być odebrane jako nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
 - 7) nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych lub mogących zostać uznane za posiadające takie właściwości (w szczególności komentarze, żarty, gesty o zabarwieniu seksualnym oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych, itp.);
 - 8) zastraszanie, przymuszanie, stosowanie gróźb, czy inne wykorzystywanie relacji wynikającej z władzy lub przewagi fizycznej;
 - 9) spożywanie alkoholu lub substancji działających podobnie jak alkohol, palenie tytoniu, e-papierosów, itp. w obecności dzieci;
 - 10) częstowanie dzieci alkoholem, substancjami działającymi podobnie jak alkohol, wyrobami tytoniowymi lub e-papierosami i innymi substancjami uznanymi za szkodliwe dla zdrowia i niedozwolonymi dla osób niepełnoletnich;
 - 11) utrwalanie wizerunku lub głosu dziecka dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu czy fotografowanie – dotyczy samodzielnego utrwalania wizerunku oraz umożliwienia utrwalenia wizerunków małoletnich osobom trzecim.
2. Pracownik nie wyraża krytycznych, ośmieszających opinii, uwag i sądów wobec dziecka oraz jego zachowań w obecności innych dzieci.

§ 31

Kontakt fizyczny

1. W Szkole dba się o nietykalność cielesną dzieci.

2. Wobec dzieci należy unikać, innego niż niezbędny, kontaktu fizycznego.
3. Bezpośredni kontakt z dzieckiem oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka.
4. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z dzieckiem. Do takich sytuacji można zaliczyć w szczególności pomoc dziecku:
 - 1) w przyjęciu właściwej pozycji w tańcu;
 - 2) w ustabilizowaniu nastroju dziecka po trudnych dla niego zdarzeniach i przeżyciach adekwatnie do jego wieku i potrzeb (pocieszenie, itp.).
5. W szczególnych uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest użycie siły przez pracownika w celu przerwania zachowań dziecka, które zagrażają życiu i zdrowiu jego samego lub innych osób.

§ 32

Komunikacja w sieci

1. Niedozwolone jest by pracownik bez wiedzy i zgody rodziców:
 - 1) utrzymywał kontakty towarzyskie z małoletnimi za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji, takich jak chaty, komunikatory, gry komputerowe, itp.;
 - 2) publikował wizerunek dziecka na swoich mediach społecznościowych lub innych miejscach w sieci.
2. Ewentualne nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie lub wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych ma służyć wyłącznie utrzymaniem relacji związanej z uczestnictwem dziecka w zajęciach organizowanych przez Szkołę.

§ 33

Kontakt poza godzinami pracy

1. Kontakt pracowników z dziećmi poza godzinami pracy jest co do zasady zabroniony.
2. Pracownikowi nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania.
3. W przypadku, gdy pracownika łączą z dzieckiem lub jego rodzicem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych dzieci, rodziców i pracowników.

Standard III: **PROCEDURY**

Rozdział 1 **ZASADY REAGOWANIA NA PRZYPADKI PODEJRZENIA LUB** **STWIERDZENIA FAKTU KRZYWDZENIA DZIECKA**

§ 34

Zadania pracowników

1. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek zagrożeń bezpieczeństwa dziecka pracownik jest zobowiązany, w miarę możliwości, im przeciwdziałać oraz natychmiast powiadomić o nich Właściciela.
2. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuacje związane z relacją między pracownikiem a dzieckiem, w szczególności w sprawach delikatnych (np. zauroczenie dziecka w pracowniku lub pracownika w dziecku), gdzie jest podejrzenie o nieprzestrzeganiu Standardów, zobowiązany jest do poinformowania o tym fakcie Właściciela.
3. Pracownicy są czujni na krzywdę wyrządzaną dziecku przez:
 - 1) innego pracownika;
 - 2) rodzica lub osobę opiekującą się dzieckiem;
 - 3) inne dzieci;
 - 4) osobę trzecią (ze środowiska dziecka).

§ 35

Przyjmowanie zgłoszeń o krzywdzeniu

1. Zgłoszenia przyjmowane są od dzieci oraz od innych osób, które mają wiedzę o krzywdzeniu dziecka.
2. Gdy zgłaszającym jest pokrzywdzony, należy poinformować go, że zostanie uczynione wszystko co możliwe, aby mu pomóc.
3. Należy zapewnić sprzyjające warunki do rozmowy (bez osób postronnych).
4. Zgłoszenie należy potraktować poważnie i nie przeprowadzać rozmowy w pośpiechu.
5. Przemoc należy nazwać przemocą i jasno zakomunikować, że nie ma przyzwolenia na krzywdzenie dziecka.
6. Podczas przyjmowania zgłoszenia nie wolno zadawać pytań naprowadzających i dezorientujących.
7. Zadawanie pytań jest dopuszczalne tylko w celu uściślenia.

8. Nie wolno sugerować własnych słów, należy używać tylko terminów, którymi posługuje się zgłaszający.
9. W czasie rozmowy ze zgłaszającym nie należy wyrażać przypuszczeń, sugestii, stawiać hipotez, nie parafrazować tego, co powiedziała dana osoba, ani nie przedstawiać alternatywnych wyjaśnień.
10. Nie należy okazywać emocjonalnej reakcji na słowa zgłaszającego.
11. Należy zapewnić pokrzywdzonego, że wyjawiając nadużycie postąpił właściwie.
12. Nie wolno wyrażać opinii (ani negatywnych, ani pozytywnych) i komentarzy na temat domniemanego sprawcy.
13. Nie wolno składać zgłaszającemu żadnych obietnic, które nie będą mogły zostać dotrzymane, szczególnie w kwestii poufności.
14. Należy wyjaśnić pokrzywdzonemu, że tymi informacjami będzie musiał podzielić się z innymi. Pod koniec rozmowy należy poinformować go o dalszych krokach oraz komu zostaną przekazane uzyskane informacje.
15. Nie wolno ujawniać szczegółów rozmowy osobom postronnym, a w szczególności osobie, która została oskarżona.
16. Osoba, która jako pierwsza dowiaduje się o zaistnieniu potencjalnego przypadku krzywdzenia małoletniego, nie jest upoważniona do wydawania decyzji, czy fakt nadużycia rzeczywiście miał miejsce. Jest to zadanie dla odpowiedzialnych organów i instytucji, do których sprawa zostanie skierowana na dalszych etapach.
17. Fakt zgłoszenia musi zostać udokumentowany na Karcie interwencji (zał. 4). Notatka powinna zostać podpisana przez sporządzającego oraz w miarę możliwości przez zgłaszającego.
18. Należy niezwłocznie o zaistniałej sytuacji poinformować Właściciela.

§ 36

Zasady rozmowy z dzieckiem informującym o krzywdzeniu

1. Jeżeli pokrzywdzone dziecko chce opowiedzieć o swoich przeżyciach, należy wysłuchać je spokojnie i traktować poważnie.
2. Należy przyjąć pozycję ciała dostosowaną do pozycji dziecka (usiądź lub przykucnij).
3. Należy pamiętać, że informowanie o krzywdzeniu nie jest dla dziecka łatwe ze względu na wstyd, poczucie winy, strach przed ponownym krzywdzeniem, tajemnicę czy lojalność wobec sprawcy.
4. Należy używać języka zrozumiałego dla dziecka.
5. Dziecku okazuje się szacunek, akceptację i empatyczne zrozumienie.
6. Należy okazać zrozumienie – nie jest łatwo mówić o trudnych sprawach, zwłaszcza jeśli dotyczą rodziny lub krzywd, których dziecko doznaje.

7. Pokrzywdzone dziecko należy zapewnić, że nie ono ponosi winę za zaistniałą sytuację.
8. Należy zachować cierpliwość, zwłaszcza w obliczu zaprzeczania przez dziecko prawdzie.
9. Nie należy naciskać na dziecko – wyznanie całej prawdy może łączyć się z ogromnym lękiem.
10. Należy unikać naprowadzania dziecko na odpowiedzi, które chcielibyśmy usłyszeć.
11. Dziecko należy pochwalić za odwagę, za to że mówi (nie za treść rozmowy) oraz wesprzeć informując, że nie tylko ono spotkało się z takimi problemami, a my jesteśmy właśnie po to by pomagać.
12. Nie należy wypowiadać negatywnych opinii na temat rodziców czy innych bliskich dziecku osób – dziecko może być zaniepokojone o ich los.
13. Należy w przystępny sposób wyjaśnić dziecku co zamierzamy dalej zrobić z informacjami, które uzyskaliśmy zapewniając o należytej pomocy.

Rozdział 2

ZASADY PODEJMOWANIA INTERWENCJI, W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI O KRZYWDZENIU MAŁOLETNIEGO

§ 37

Wstępne procedury postępowania

1. Każda osoba, która ma informacje o krzywdzeniu lub o podejrzeniu krzywdzenia dziecka jest zobowiązana niezwłocznie zgłosić ten fakt do Właściciela.
2. Schemat postępowania pracownika w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka określa **załącznik nr 7** do Standardów.
3. Powiadamiając Właściciela o zdarzeniu pracownik:
 - 1) przedstawia formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić lub których wystąpienie podejrzewa;
 - 2) informuje o zachowaniach i wypowiedziach dziecka, które wskazują na doświadczenie krzywdzenia.
4. Schemat postępowania Właściciela w przypadku krzywdzenia dziecka określa **załącznik nr 8** do Standardów.

§ 38

Zasady postępowania

1. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw wskazanych w Standardach Właściciel zawiadamia odpowiednie służby.
2. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka Właściciel może powołać Zespół Reagowania w Kryzysie, w szczególności:
 - 1) w sprawach budzących wątpliwości, skomplikowanych;
 - 2) gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili rodzice dziecka.
3. W skład Zespołu Reagowania w Kryzysie wchodzi w szczególności:
 - 1) Właściciel;
 - 2) Instruktor realizujący zajęcia z pokrzywdzonym dzieckiem;
 - 3) pracownik, który posiada wiedzę na temat krzywdzenia danego dziecka.
4. W skład Zespołu, o którym mowa wyżej mogą wejść również inni specjaliści.
5. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia dziecka zgłosili rodzice dziecka Zespół Reagowania w Kryzysie wzywa rodziców dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować rodzicom zdiagnozowanie zgłoszonego podejrzenia. Ze spotkania sporządza się protokół.
6. Uczestnicy Zespołu są zobowiązani do uruchomienia profesjonalnej relacji pomocowej, polegającej na zapewnieniu bezpieczeństwa dziecka i poszanowaniu jego godności. Działania Zespołu pozostają w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami.
7. Zespół prowadzi rzetelną diagnozę sytuacji, polegającą na niezwłocznym uzyskaniu szczegółowych odpowiedzi na pytania dotyczące krzywdzenia, które zostały określone w Karcie interwencji (zał. 4).
8. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców na piśmie.

Rozdział 3

ZASADY SKŁADANIA ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO

§ 39

1. Jeśli zachodzi bezpośrednie zagrożenie życia dziecka i nie ma czasu na powiadomienie sądu, należy natychmiast skontaktować się z policją lub wysłać zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury rejonowej – faxem, e-mailem, a następnie listem poleconym.

2. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez Szkołę, Właściciel lub osoba przez niego upoważniona niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do Policji, Prokuratury lub wysyła wniosek o wgląd w sytuację rodziny do Sądu Rodzinnego i Nieletnich.
3. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub uzyskania informacji o krzywdzeniu dziecka Właściciel powiadamia:
 - 1) Policję;
 - 2) wydział rodzinny i nieletnich sądu rejonowego;
 - 3) prokuraturę rejonową o popełnieniu przestępstwa;
 - 4) pracownika socjalnego w rejonie.
4. Interwencję karną podejmuje się w przypadku przestępczości na szkodę małoletnich przeciwko:
 - 1) wolności seksualnej i obyczajowości (np. gwałt, wykorzystanie seksualne, prezentowanie pornografii, itp.);
 - 2) rodzinie i opiece (np. znęcanie się, porzucenie, uprowadzenie, itp.);
 - 3) wolności (np. groźba karalna, nękanie, naruszenie intymności seksualnej, itp.);
 - 4) życiu i zdrowiu (np. ciężki uszczerbek na zdrowiu, pobicie, itp.);
 - 5) czci i nietykalności cielesnej (np. zniewaga, zniesławienie, szturchanie, itp.).
5. Wzór zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa stanowi **załącznik nr 9** do Standardów.

Rozdział 4

ZASADY ZAWIADAMIANIA SĄDU OPIEKUŃCZEGO

§ 40

1. Interwencję cywilną (wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka) podejmuje się gdy wyczerpują się środki współpracy Szkoły z rodziną lub rodzice nie podejmują działań na rzecz dziecka zgodnie z zaleceniami i wskazówkami.
2. Wzór wniosku do sądu rodzinnego stanowi **załącznik nr 10** do Standardów.
3. Gdy sąd rodzinny uzna, że dobro dziecka jest zagrożone, może wydać odpowiednie zarządzenia, w tym:
 - 1) zobowiązać rodziców do współpracy z asystentem rodziny, uczestniczenia w warsztatach umiejętności wychowawczych;
 - 2) skierowania małoletniego do placówki wsparcia dziennego;
 - 3) rozpoczęcia terapii rodzinnej, poradnictwa;

- 4) umieszczenia małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym, zakładzie rehabilitacji leczniczej;
- 5) nadzoru kuratora.

Rozdział 5

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 41

1. W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego Zespół Reagowania w Kryzysie opracowuje plan wsparcia małoletniego.
2. Zespół może być uzupełniony o innych pedagogów i specjalistów – w zależności od rodzaju doznanej przez dziecko krzywdy i jej dotkliwości.
3. Wsparcie obejmuje przede wszystkim organizację dla dziecka pomocy psychologicznej oraz współpracę z:
 - 1) placówką oświatową, do której uczęszcza dziecko;
 - 2) instytucjami pomocowymi;
 - 3) policją;
 - 4) prokuraturą.
4. Zespół Reagowania w Kryzysie opracowuje indywidualny plan pomocy dziecku, który powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcie działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
 - 2) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku – jeżeli zachodzi taka potrzeba.
5. Plan pomocy dziecku jest przedstawiany rodzicom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

Rozdział 6

POSTĘPOWANIE WOBEC PRZEJAWÓW AGRESJI

§ 42

Założenia ogólne

1. Wszyscy są zobowiązani do przeciwstawiania się przejawom agresji ze strony dzieci.

2. Działania podejmowane w sytuacjach wystąpienia zachowań agresywnych i przemocy fizycznej muszą mieć charakter kompleksowy. Ich celem jest zmiana zachowań sprawców i ofiar agresji.
3. Skuteczność podejmowanych interwencji zależy od tego czy pracownicy i rodzice konsekwentnie realizują jednolity system oddziaływań wychowawczych wobec dziecka i w analogiczny sposób reagują na agresję.

§ 43

Założenia systemu reagowania na agresję dziecka

1. Należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc – brak reakcji dzieci odbierają jako przyzwolenie na tego typu zachowania.
2. Doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji.
3. Ważne jest wykazywanie troski o dziecko (dotyczy ofiary i sprawcy).
4. Nie należy potępiać dziecka za jego zachowania, ale wskazywać na zachowania aprobowane społecznie i wyrażać brak zgody na stosowanie agresji i przemocy.
5. Każdą sytuację należy wnikliwie rozpatrywać.
6. Konieczne jest współdziałanie z innymi pracownikami i udzielanie sobie nawzajem wsparcia.

§ 44

Podejmowanie interwencji

1. Podejmując interwencję wobec agresywnego małoletniego, należy dążyć do zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim dzieciom, a także sobie.
2. W przypadku agresywnego zachowania dziecka kierowca, z uwzględnieniem bezpieczeństwa w ruchu drogowym, niezwłocznie zatrzymuje pojazd i postępuje zgodnie z przyjętą procedurą.
3. Reakcja wobec przejawów agresji powinna być adekwatna do skali zagrożenia spowodowanego agresją, jak również do okoliczności zdarzenia, wieku i stopnia rozwoju sprawcy.
4. Podejmując interwencję wobec agresywnego małoletniego, należy powstrzymać się od przejawiania w stosunku do niego agresji fizycznej i słownej (nie należy: obrażać dziecka, zawstydząć go ani oceniać; ocenie podlega zachowanie, a nie osoba).
5. Reakcja powinna być stanowcza, a przekaz słowny prosty i jasny – należy wydać krótki komunikat w postaci instrukcji, np. „stop”, „stój”, „usiądź”, „przestań kopać”, „odejść”, a następnie starać się uspokoić dziecko łagodnymi ale wyraźnymi komunikatami, np.: „uspokój się”, „nic się nie dzieje” – adekwatnie do potrzeb i możliwości zrozumienia poleceń przez dziecko.

6. Działaniom skierowanym na usunięcie bezpośredniego zagrożenia powinna towarzyszyć próba wyciszenia małego poprzez rozmowę, odwrócenie jego uwagi, itp.
7. Jeżeli dziecko nadal zachowuje się agresywnie wobec innych osób pracownik prosi o pomoc inne osoby.
8. Zapewniając bezpieczeństwo dzieciom pracownik:
 - 1) odizolowuje agresywne dziecko od innych, np. prosząc o zajęcie wyznaczonego miejsca;
 - 2) wyprowadza pozostałe dzieci z pojazdu zapewniając im opiekę innego pracownika (pod warunkiem możliwości zatrzymania się w bezpiecznym miejscu).
9. Pracownik udziela dziecku agresywnemu wsparcia manualnego w przyjęciu pozycji siedzącej lub leżącej.
10. Użycie siły fizycznej jako środka przymusu jest ostatecznością w przypadku konieczności powstrzymania małego np. przed zadaniem ciosu innej osobie, w celu rozdzielenia bijących się małych czy odebrania małemu niebezpiecznego przedmiotu, jeśli odmawia ono jego dobrowolnego oddania – w takim przypadku pracownik przytrzymuje ręce i nogi dziecka w pozycji stojącej lub siedzącej lub leżącej.
11. W sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu należy niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe, ewentualnie policję i w miarę możliwości poinformować rodziców.

§ 45

Działania po uspokojeniu agresywnego dziecka

1. O wystąpieniu i przebiegu całej sytuacji pracownik informuje Właściciela.
2. Jeśli konieczne jest wezwanie pogotowia, to jednocześnie informuje się Właściciela i, jeśli to możliwe, rodziców. Jeśli istnieje taka możliwość, to jedna osoba kontaktuje się z pogotowiem, a inna informuje rodziców i Właściciela).
3. Dzieci, przeciwko którym skierowana była agresja, powinny zostać otoczone opieką, a w razie doznania przez nie krzywdy powinna im zostać udzielona pomoc.
4. W miarę możliwości pracownik przeprowadza rozmowę z agresywnym dzieckiem w celu wyjaśnienia powodów niewłaściwego zachowania (należy unikać długich monologów i moralizowania).
5. Fakt agresywnego zachowania zostaje zgłoszony rodzicom. Rodzice są rzetelnie informowani o przebiegu całej sytuacji.

Rozdział 7
ZASADY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI
I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI
W INNEJ FORMIE

§ 46

1. W Szkole dzieci używają telefonów, tabletów, odtwarzaczy i innego sprzętu elektronicznego na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez dzieci.
3. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza, aparatu fotograficznego, kamery i innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
4. W celu ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi pracownicy:
 - 1) zwracają uwagę na to czy dzieci stosują się do zakazu przynoszenia materiałów z treściami nawołującymi do przemocy czy dyskryminacji, a także o tematyce erotycznej;
 - 2) reagują na zidentyfikowane zagrożenia w tym zakresie.

Rozdział 8
ZASADY OCHRONY WIZERUNKU DZIECKA

§ 47

1. Szkoła uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Pracownikowi nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie) bez pisemnej zgody rodzica.
3. W celu uzyskania zgody rodzica na utrwalanie wizerunku dziecka pracownik może skontaktować się z rodzicem i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodzica bez jego wiedzy i zgody.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
5. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-video) wymaga pisemnej zgody rodzica dziecka.

6. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy poinformować rodziców o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że zostanie umieszczony na stronie internetowej Szkoły w celach promocyjnych, czy w gazecie lokalnej, itp.).
7. Zgoda rodzica na utrwalenie wizerunku dziecka może być wycofana w dowolnym momencie na pisemny wniosek rodzica.

Rozdział 9

ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH DZIECKA

§ 48

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach prawa (RODO i ustawa o ochronie danych osobowych).
2. Zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych:
 - 1) dostęp do danych osobowych mają tylko pracownicy, którzy wykonując obowiązki służbowe uprawnieni są do przetwarzania danych osobowych dzieci i ich rodziców;
 - 2) pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza w związku z realizacją obowiązków służbowych;
 - 3) zbierane są tylko niezbędne dane małoletnich – unika się zbierania danych, które nie mają bezpośredniego związku z celem przetwarzania;
 - 4) dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
 - 5) przestrzega się terminów przechowywania danych, a po osiągnięciu celu przetwarzania dane są bezpiecznie usuwane;
 - 6) pracownik zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa z zakresu ochrony danych osobowych.
3. Pracownik nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani o jego rodzicach.
4. Pracownik w kontakcie z przedstawicielami mediów nie wypowiada się o sprawie dziecka lub jego rodziców (również w sytuacji, gdy pracownik jest przeświadczony, iż jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana).
5. Pracownik, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może wypowiedzieć się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców – po wyrażeniu pisemnej zgody przez rodzica.
6. Zakazane jest przekazywanie informacji na temat funkcjonowania dziecka i jego zachowań jego rodzicom w obecności osób postronnych.
7. Pracownik nie rozmawia z innymi pracownikami o dzieciach przy innych dzieciach.

Standard IV: **MONITORING**

§ 49

Zasady monitorowania przestrzegania Standardów

1. Właściciel przeprowadza wśród pracowników sprawdzenie znajomości i stosowania Standardów na podstawie ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 11** do Standardów.
2. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia zapisów Standardów.
3. Dokonując monitoringu Standardów, Właściciel może przeprowadzić lub wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród dzieci, dotyczącej świadomości małoletnich w zakresie form pomocy realizowanych przez Szkołę.
4. Wzór ankiety dla dzieci stanowi **załącznik nr 12** do Standardów.
5. W ramach monitoringu zasad i procedur ochrony dzieci określonych w Standardach Szkoła może konsultować się z rodzicami.

§ 50

Zasady przeglądu Standardów

1. Standardy podlegają okresowym przeglądom i ewentualnej aktualizacji zapisów.
2. Pod względem aktualności zapisów, Standardy przeglądane są przez Właściciela nie rzadziej niż co 2 lata od wejścia w życie Standardów.
3. Przegląd polega na ustaleniu czy Standardy spełniają wszystkie wymogi przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
4. Aktualizacja zapisów realizowana jest w razie nowelizacji aktów prawnych, na podstawie których Standardy zostały opracowane.
5. Standardy są też przeglądane w zakresie stosowanych procedur każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego – każdorazowy wpis do Księgi zdarzeń (zał. 5) uruchamia procedurę przeglądu i ewentualnej aktualizacji Standardów.
6. Wnioski z przeprowadzonej oceny aktualności Standardów są pisemnie dokumentowane na wzorze oceny, która stanowi **załącznik nr 13** do Standardów.

§ 51

Zasady aktualizacji Standardów

1. Aktualizacja zapisów Standardów dokonywana jest w przypadkach, gdy przegląd, o którym mowa wyżej, wykaże:
 - 1) niespełnianie przez Standardy wymagań określonych w obowiązujących przepisach;
 - 2) że Standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne;
 - 3) że Standardy okazały się nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich.
2. Zapisy Standardów aktualizowane są z uwzględnieniem nowych doświadczeń związanych z krzywdzeniem dziecka – dba się o to by opracowane procedury w pełni spełniały swoją rolę ochrony małoletnich w różnych sytuacjach.
3. Aktualizacja Standardów odbywa się z częstotliwością zgodną z bieżącymi potrzebami.
4. W razie konieczności wprowadzenia zmian w Standardach, opracowuje je (samodzielnie lub z pomocą specjalistów zewnętrznych) i zatwierdza Właściciel.
5. Po wprowadzeniu w Standardach niezbędnych zmian Właściciel:
 - 1) dba o udostępnienie na stronie internetowej zaktualizowanej wersji Standardów;
 - 2) ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów oraz organizuje przedstawienie zasad dzieciom.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW DO STANDARDÓW

1. Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami.
2. Dane kontaktowe do ważnych instytucji.
3. Karta interwencji.
4. Księga zdarzeń.
5. Oświadczenie o niekaralności.
6. Ankieta potrzeb szkoleniowych.
7. Schemat postępowania w sytuacji krzywdzenia dziecka – pracownik.
8. Schemat postępowania w sytuacji krzywdzenia dziecka – właściciel.
9. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.
10. Wniosek do sądu rodzinnego.
11. Ankieta dla pracowników ws. stosowania Standardów.
12. Ankieta dla dzieci ws. stosowania Standardów.
13. Ocena aktualności Standardów.

Rybnik, 14 sierpnia 2024 r.

podpis właściciela: